

його реалізації обмежені недостатньою ефективністю структурних реформ, невисоким рівнем продуктивності праці. Значно ускладнює вирішення завдання реалізації потенціалу незбалансованість розвитку ринків праці та освітніх послуг, що обумовлено невідповідністю отриманих навиків випускників з вимогами роботодавців.

Розвиток ринку праці на інноваційних засадах обумовлює необхідність трансформації його структурних компонентів, формування нових інститутів, що забезпечуватиме збалансованість розвитку. Разом з тим, трансформація ринку праці в умовах інноваційних змін є результатом дії різних чинників, сукупний вплив яких обумовлює прогресивний або регресивний характер розвитку.

Саме в сучасних умовах посилюється необхідність переходу до інформаційної моделі зайнятості, оскільки поступово звужується демографічний базис функціонування ринку праці. Також відбуваються технологічні зміни, пов'язані з глобалізацією світової економіки, що призводить до поширення нестандартних форм зайнятості, збільшення зайнятості у сфері послуг. За даними European Restructuring Monitor, у четвертому кварталі 2014 року у країнах Євросоюзу (EU27) та Норвегії найбільшу частку робочих місць було створено у сфері послуг (39,2% від загальної кількості новостворених робочих місць), секторі управління та соціального забезпечення (24,2%). Водночас найбільше скорочення робочих місць за цей же проміжок часу спостерігалось у промисловості (41,3% від загальної кількості скорочених робочих місць); у сфері фінансів (23,1%) [1]. Це свідчить про формування в економічно розвинених країнах стабільного попиту на високоосвічених спеціалістів, які володіють технікою обробки інформації, мають здатність до сприйняття нових знань та перенавчання.

Трансформаційні процеси, які відбуваються у ринково орієнтованій економіці України, також обумовили кардинальні зміни у рівні вимог роботодавців до кваліфікації працівників, необхідність забезпечення відповідності рівнів кваліфікації працівників вимогам сучасної технології. Необхідність здійснення структурних реформ в економіці призводитиме до реструктуризації зайнятості, виникнення нових інтегрованих професій; розширення діапазону вимог до працівників з боку роботодавців (з урахуванням навиків та компетенцій) [2].

Таким чином, активізація інноваційних процесів обумовлює посилення взаємозв'язку між організаційно-технологічною структурою виробництва та професійно-кваліфікаційним складом зайнятості. Вплив інноваційних чинників на розвиток ринку праці передбачає необхідність підвищення конкурентоспроможності робочої сили, забезпечення її відповідності умовам інноваційної економіки.

Література

1. European Restructuring Monitor. October – December 2014. Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://www.eurofound.europa.eu/publications/erm-quarterly/2016/labour-market-business/erm-quarterly-quarter-4-january-2016>
2. The World Bank. Skills for a Modern Ukraine / Report. World Bank Group. – Washington, DC, 2015. – 143p.

Чумаченко О.С., к.т.н., доц.

Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград, Україна

ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

В сучасному світі діють потужні фактори, що обумовлюють необхідність використання методології проектного управління для вирішення задач та розширення можливостей розвитку бізнесу. Характерні риси проекту (як одиничного заходу, обмеженого часом, ресурсами і умовами виконання роботи з метою виконання замовлення) є те, що він складається з 4 етапів: визначення цілей (і пріоритетності

проектів відповідно цілям і стратегії організації), планування, виконання робіт, здача замовнику. Успішне виконання проектів вимагає врахування як технічних, так і соціокультурних аспектів процесу.

Дані дослідно-консультаційної фірми “The Standish Group International” про причини успіху та невдач проектів свідчать, що 31% проектів не досягає завершення, 58% проектів перевищують плановий кошторис на 89%, тільки 16% проектів виконуються вчасно і не перевищують кошторис. У великих фірмах успішні лише 9% проектів. Досліджувались великі, середні та малі підприємства в усіх галузях бізнесу, в т.ч. виробництво, торгівля, банківська справа, страхування, охорона здоров'я (8380 проектів).

Детальне порівняння успішних та невдалих проектів дозволило виділити і ранжувати ключові фактори (критерії успіху), серед яких найважливіший – задовольнити потреби споживача [1]:

Критерії успіху	Бали
Зацікавленість споживача	19
Підтримка з боку вищого керівництва	16
Чітке формулювання вимог	15
Правильне планування	11
Реалістичні очікування	10
Розбиття на етапи	9
Кваліфікований персонал	8
Розуміння задач і цілей	3
Працелюбний персонал	3
Всього	100

В цьому зв'язку найважливішим завданням підприємців на початковому етапі створення і розвитку організації та відборі ідей проектів для реалізації є, перш за все, визначення продукції чи послуг, що користуються попитом і будуть придбані споживачами, що забезпечить умови подальшого розвитку підприємства.

За минулий рік припинили свою діяльність 40 тис. вітчизняних підприємств, з яких 18 тис. не мали статусу юридичної особи [2]. Це може пояснюватись рядом типових помилок підприємців на початку діяльності, обумовлених відсутністю практичного досвіду і надання переваги теоретичним знанням: при відсутності знання ринку, налагодженого збуту і клієнтської бази відразу зареєструвати юридичну особу, передати оперативне управління іншій особі, орендувати офіс в центрі міста, залучити кредитні кошти за рахунок майбутнього прибутку, прибуток відразу витратити на облаштування офісу і заповнення всього штату персоналом, намагатися конкурувати із виробниками з багаторічним досвідом, намагатися відразу забезпечити великі обороти, створити дорогий сайт і оплатити традиційну рекламу, придбати найдорожче обладнання, зневажати “дрібними клієнтами”, розробляти відразу багато тем, надавати продукцію чи послуги без передплати [3].

Залучення кредитних коштів в цьому переліку є особливо небезпечним в зв'язку із відсутністю навичок володіння цим фінансовим інструментом у більшості людей пострадянського простору. На сьогоднішній день 70-90% громадян мають кредитні зобов'язання, що, за даними останніх досліджень, мало сприяє підвищенню життєвого рівня окремих громадян і ефективному розпочинанню підприємницької діяльності, оскільки з практичного досвіду витікає доцільність залучення кредитних коштів при наявності 50% від потрібної суми. В іншому випадку переплата по відсотках становить практично 100% обсягу кредиту. Але саме клієнти, не здатні в короткі строки сплатити кредит, є цікавими для кредитних установ, оскільки відсотки по кредитах становлять порядку 70% їх доходу [4, 5].

За останніми медичними дослідженнями борговий стиль життя, характерний для багатьох країн, має ряд небезпечних соціальних наслідків: звуження свідомості, зниження інтенсивності праці, загальне погіршення стану здоров'я, постійний стрес,

депресивний стан, алкогольна, наркотична, ігрова залежність, інколи самогубство.

Звернемо увагу, що в минулому в нашій країні кредитування було практично відсутнє і більш поширеним було попереднє накопичення коштів, що сприяє поступовому розвитку і набуттю досвіду керування грошовими потоками. Тому планування фінансових показників на основі аналізу поточного стану за півріччя, чи більш тривалий період (для сезонного бізнесу) є важливим інструментом контролю і прогнозування. Фінансовий щоденник, як важливий засіб фінансового планування, дозволяє детально контролювати доходи, витрати, прибуток, прогнозувати тенденції і можливості накопичення коштів в зв'язку із чітким обґрунтуванням і відсутністю випадкових витрат. Підвищення фінансового рівня (згідно рівня доходів) обумовлює доцільний рівень росту витрат на забезпечення діяльності і розвиток інфраструктури підприємства: збільшення виробничих потужностей, чисельності персоналу, розширення клієнтської бази.

Висновок. Наявність власних коштів дозволяє безпечно реалізувати пріоритетні інноваційні проекти підприємства.

Література

1. Клиффорд Ф. Грей, Эрик У. Ларсон. Управление проектами: Практическое руководство / Пер. с англ. – М.: Издательство “Дело и Сервис”, 2003. – 528с.
2. України у цифрах 2014. Статистичний збірник / За редакц. І.М. Жук. – Київ 2015. – 239 с. ISBN 978-966-8459-51-1.
3. Школа бізнеса / [Електронний ресурс]. – Режим доступу - [http:// www. gonum.ru](http://www.gonum.ru)
4. Офіційний сайт Асоціації комерційних банків України / [Електронний ре-сурс]. – Режим доступу - <http:// www. aub.org.ua>
5. Річний звіт НБУ за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http:// www.bank.gov.ua>.

Щетініна Л.В., к.е.н., доц., Рудакова С.Г., к.т.н., доц.
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна

ПРОЕКТ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ: ЗАСАДИ ТА ПРИКЛАДИ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗМІН

Обговорення змісту проекту Трудового кодексу (далі - Кодекс) набуло неабиякої популярності внаслідок появи його нової редакції, яка суттєво відрізняється від попередньої версії. Патріотизм, оптимізм, можливість вільно висловлювати як, можливо, і відчай зумовили появу численних публікацій вчених та практиків, таких як: О. Войнаровская [2], В.Савчук [2], О. Яриш [5], В. Кокіна [3], А. Бондарева, [3] Н. Кондратьєва [4] щодо удосконалення проекту Кодексу. Автори намагаються по-різному підходити до систематизації «помилки», «упущень», «суперечностей» в цьому документі. Серед найбільш поширених підходів – систематизація за трудовими сферами, наприклад, оплата праці, відпустки, робочий час, тощо, а також систематизація за привабливістю «нововведень» для сторін соціально-трудових відносин – роботодавців та працівників. На нашу думку, підхід до систематизації змін до проекту Кодексу має враховувати:

- ✓ положення Проекту Трудового кодексу, що не враховують принципові засади наук про людину, що призведе до втрати їх (положень) значення;
- ✓ положення Проекту Трудового кодексу, що суперечать необхідності соціального діалогу та можуть спричинити суттєве обмеження прав працівників;
- ✓ положення Проекту Трудового кодексу, які можуть зумовити неоднозначність їх трактування, а отже, перешкоджатимуть балансу інтересів у соціально-трудових відносинах.

Далі наведемо приклади «бажаних» змін за кожною з наведених груп.